

Gyvenimas nesusituokus

Paskutinis Rusijoje atliktas gyven-
tojų surašymas iškėlė fenomeną,
kurį ne iškart perprato sociolo-
gai. Pasirodė, kad ištekėjusių moterų pas
mus pusantro karto daugiau nei vedusių
vyrų! Toks vedybinis neatitikimas aiški-
namas ne poligaminėmis santuokomis (jas
draudžia įstatymas), o tuo, kad kiekviena
moteris, turinti sugyventinį, laiko save iš-
tekėjusia. O štai vyras laiko save vedusiu tik
užregistravęs savo santykius su moterimi
valstybinėje įstaigoje.

Kartą pas mane pasikonsultuoti atėjo
moteris. Ji skundėsi savo vyru, kuris pas-
taruoju metu vis dažniau ir dažniau ėmė
nakvoti pas savo mamą.

– Kiek metų jūs susituokę? – paklau-
siau jos.

Ji atsakė taip:

– Na... kartu mes gyvename septyne-
rius metus.

– Vadinas, jis jums ne vyras?

– Kaip ne vyras? O kas gi tuomet?

– Štai imkim ir išsiaiškinkim, kas jis
jums. Jūs su juo nesusituokusi, neužsiregis-
travusi vienoje teritorijoje, neturite bendrų
įsipareigojimų... Jis jaučiasi esąs laisvas iš-
eiti nakvoti pas mamą ir jo visai negrauzia
sąžinė. Tai kas jis jums?

– Jis mūsų vaiko, kuriam penkeri, tėvas!

– Palaukite, aš neklausiu, kas jis yra
jūsų vaikui. Jums jis – kas?

Po dar kelių tokio pokalbio frazių ji
ištarė žodį, kurio jai taip nesinorėjo sakyti –
„sugyventinis“.

Taip, kiekviena pasaulio kalba nuo am-
žių turėjo tokią sąvoką kaip „gyvenimas
susidėjęs“. Tai visuomet buvo smerktina.
Tai visuomet buvo gėdinga. Į sugyventinę
buvo žiūrima dvejopai: ji buvo niekinama
arba jos buvo gailimasi. Į sugyventinį taip
pat reaguojama įvairiai – nuo niekinimo
iki neapykantos. Tai visuomet prieštaravo
doriems žmogiškiems įstatymams.

Šiandien gyvenimą susidėjęs bandoma
įvilkti į prideramą žodinių apvalkalą. Jie gyve-
na kartu „tarsi vyras“, „tarsi žmona“. Jie turi
„tarsi teisėtų vaikų“. Bet visa tai tik „tarsi“...

Jeigu jaučiatės „balta varna“ dėl savo dorovinių įsitikinimų, patikėkite, kad jūsų „baltumas“ – neyda, bet potencialas vidinei ramybei ir tyrumui. „Kodėl turėčiau vesti (tekėti), jei mums geriau taip – be parašėlio pase“, – sako daugelis šiuolaikinių porų. Savo patirtimi šiuo klausimu su mumis dalijasi Šeimos konsultantai, psichologai iš Rusijos Nadežda ir Michailas Telepovai.

Šiandien labai daug balsų pritaria to-
kiems santykiams. Be to, vienas toks „už“
balsas tariamas tų, kurie „visa širdimi serga“
už vienišas moteris, kurių yra daugiau nei
vienių vyrų. Kalbama apie moters „biologi-
nį laikrodį“, apie moters „biologinę misiją“,
apie „praklinią motinystę be ydingo vyriško
auklėjimo“ ir t. t. Neseniai per priešrinkimi-
nę kovą viename mieste politinė partija sten-
de pristatė tokį šedevrą – keturios laimingos
nėščios moterys ir šūkis: „Padidinkime
gimstamumą Rusijoje!“ Nuotraukoje iki
pat horizonto nesimatė nė vieno vyro. Kiek
tokia motinystė, toks biologinio laikrodžio
ir biologinės moters misijos problemos
sprendimas yra prakilnūs?

Taigi neformalios šeimos, daugelio šiuo-
laikinių „specialistų“ nuomone, yra idealus
sprendimas šalies populiacijai kurti. Imkime
ir išsiaiškinkime šią sąvoką moters, vyro bei
vaikų, gimusių tokiose šeimose, atžvilgiu.

Kaip jau minėjome, moteris, turinti su-
gyventinį arba meilužį, šiandien jau laiko save
ištekėjusia už vyro, kuris nelaiko savęs vedusiu.

Kartą mokyti anglų kalbos pas mane
atėjo moteris, kuri po penkių užsiėmimų
pasiteiravo dėl galimybės lankyti pamokas
jos vyrui. Ji paaiškino, kad jie turi bendrą
verslą ir kad jiems abiem labai reikia anglų
kalbos žinių. Aš nesyk mačiau jos vyrą –
jis visuomet atveždavo ją automobiliu ir
atvykdavo jos pasiimti; žinojau, kad jie turi
idealų butą ir didelį šunį – vokiečių aviganį.
Turėjau galimybę pamokyti ir jos vyrą. Kai
pradėjome mokyti leksikos šeimos tema, be
kitų žodžių, daviau mokyti žodžius „mar-
ried“ – „vedęs“, ir „single“ – „viengungis“.

Apie save jis iškart pasakė: „I am single“
(„aš – viengungis“). Pagalvojusi, kad jis
supainiojo dviejų žodžių reikšmes, ėmiau
smulkiai aiškinti, kad „single“ – kai nėra
žmonos, o „married“ – kai žmona yra. Jis
pritariančiai linktelėjo galvą ir vėl pakartojo
tą pačią frazę. „Yes, I am single.“

Daugiau klausimų nebekėliau. Jų tarp-
pusavio santykių vaizdas aiškus. Čia šeimos
nė kvapo, yra tik gyvenimas susidėjęs, tai
yra naudojimas vienam kitu. Jis jai – vyras,
o ji jam – visai ne žmona, ir žvelgiant jo

akimis, net bendras šuo nesuteikia nieko
šeimyniško jų tarpusavio santykiams.

Kas skatina žmones rinktis ne santuokos
ryšius, o gyvenimą susidėjęs?

Kalbantis su vyrais supranti, kad pagrini-
dinė tokio elgesio priežastis – tai būtinybė
patenkinti visus pagrindinius savo poreikius,
neužsikraunant moralinės atsakomybės už
moterį ir vaikus.

Na, o moterys arba lygiai taip pat pasi-
lieka galimybę „sutikti geresnį“, arba tokiems
melagingais tarpusavio santykiais nori greta
savęs išlaikyti vyriškį.

Tačiau vyro ir moters santykių harmo-
nija Kūrėjo buvo numatyta tokiomis žodžiais:
Glausis vienas prie kito ir taps vienu kūnu.
„Glausis“ reiškia „prisiklijuos“ stipriai, vi-
sam laikui, taip, kad niekas nebegalės jų
atskirti, o jei ir bus bandymų, tai jie baigsis
ne kuo kitu, kaip ir vienos, ir kitos asme-
nybės sužalojimu. Gyvenimas susidėjęs
numato laikiną naudojimąsi vienam kitu –
kūnais, pinigine, gyvenamuoju plotu –
pasitenkinimą mintimi „Aš nesu vienišas“.
Kiekvienas iš sugyventinių gali turėti savų
poreikių. Problema ir yra, kad poreikiai savi,
asmeniški. O vadinamasis „sutuoktinis“
priimamas ne kaip asmenybė, o kaip tų
poreikių patenkinimo įrankis.

Na, nejaugi viskas taip blogai, kalbant
apie tą šiuolaikinį reiškinį? Dažnai mums
užduoda pagrįstą klausimą: „Jeigu jau viskas
būtų taip blogai, negi žmonės tai darytų?“

Ką gi, pabandykime rasti teigiamų gy-
venimo susidėjęs aspektų.

Dabar gyvename visuomenėje, kur
sekso problemos aptariamoms visur, į tas
problemas žiūrima supratingai, ypač į tokį
fiziologinį vyro ypatumą, kad seksualinį
piką jis pasiekia 19–20 gyvenimo metais,
kai yra ypač didelis lytinių santykių poreikis.
Nesantuokinis seksas – arba gyvenimas su-
sidėjęs – netgi labai patogi landa vyrams. Tai
vienas pagrindinių „plusų“ neformaliems
santykiams, apie kuriuos kalbame. Vesti dar
anksti, ne laikas, nešiuolaikiška – galima
rasti daug žodžių, norint pateisinti asme-
ninį nenorą prisiimti atsakomybę ir vyro
pareigas. O turėti partnerę seksualiniam

išsikrovimui, nemokamą namų šeiminingę ir draugę iškyloms su bičiuliais, nebūnant niekam įsipareigojus – labai patogu.

Kartą kalbėjomės su jaunuoliu, vardu Andrejus. Jis atėjo su beprasidedančia alkoholinės priklausomybės problema, bet palaipsniui išryškėjo svyruojanti gyvenimo pozicija ir bendra dvasios bei asmenybės nedarna. Kalbantis paaiškėjo, kad maždaug aštuonerius metus jis gyvena susidėjęs su moterimi, kuri turi dukrą iš pirmos santuokos. Jo tėvai yra priešiška nusiteikę prieš jį, prieš ją ir prieš mergaitę. Pastaruoju metu jam priešiška yra ir vadinamoji jo uošvė. Jiems pradėjo nebesisekti. Staiga. Nors jis ją myli. Ji irgi jį myli.

– Kodėl gi tau jos nevedus? – paklausiau.

– O kam? – buvo jo atsakymas. – Mūsų šalyje neformalios santuokos turi tokį pat statusą, kaip ir registruotos.



– Nekalbėkime apie netobulus šalies įstatymus. Geriau konkrečiai pakalbėkime apie tavo santykius. Kodėl jos nevedei pačioje pradžioje? Kas tave sulauko dabar? Juolab, kad tu sakai ją mylįs?

– Aš ją ir taip vadinu „žmona“.

– Gali ją vadinti nors ir „karaliene Viktorija“, o iš tikrųjų ji tau – kas? – toliau klausinėjau jo.

– Na, ko jūs norite? Suprasčiau, jeigu mes turėtume bendrą vaiką – tuomet reiktų tuoktis, o tiesiog šiaip...

– Tai nori pasakyti, kad per tą laiką ji nė karto nebuvo pastojusi?

– Ne, kodėl? Buvo atsitikę. Bet ji darydavosi abortą. Mes taip nusprendėme.

– Tai kodėl apgaudinėjai, kad neturėjai vaiko? Tu jį turėjai! Ir tu pats leidai jį nužudyti! Tavo paties vaiką ketvirčiavo, tau davus sutikimą. Mažas žmogutis kentėjo neįtikėtinas kančias, jį plėšė į gabalus tik dėl to, kad tu, kaip tėvas, išsigandai galimybės tapti vyru.

– Ko jūs perdedate? Pas mus šalyje abortai neuždrausti! – įsiplieskė jis.

Supratote? Andrejus kiek įmanydamas slėpėsi už oficialių leidimų bei draudimų ir nenorėjo pats prisiimti atsakomybės už tai, kas vyksta jo paties gyvenime. Esu dėkinga Dievui už tai, kad mums kalbantis Andrejus tai suprato. Tai įvyko po to, kai jis pasakė: „Taip! Nenoriu jos vesti! Aš bijau ją vesti! Aš apskritai bijau tuoktis!“ Vėliau jis prisipažino: „Man patinka gyventi be rūpesčių, kaip vaikystėje. Kita vertus, man blogai nuo mano nerūpestingumo.“

Žinote, kuo skiriasi vyras nuo berniuko? Sugebėjimu prisiimti atsakomybę!

Gyvenimas susidėjęs labai pražūtingai veikia vyro esybę: vyrai netampa vyrais, lieka infantilių berniukų lygyje – ir trisdešimties metų, ir keturiasdešimt penkerių.

Pateiksiu dar vieno pokalbio su keturiasdešimtmečiu berniuku, kuris taip ir netapo vyru, pavyzdį.

– Maniškė visai nebeklauso: kopūstienės nebeverda, pas drauges gali plepėti iki vidurnakčio, kojines, ir tas, nustojo skalbti!

– Ji juk tau ne žmona!

– Na, ir kas, kad tik meilužė!

– O meilužės, brangusis, vedžiojasi į restoranus ir dovanoja auksinius papuošalus, o ne kopūstienę verčia virti.

Vieni suvokia tokių santykių nedorumą, kiti – ne. Moterys, iškėlusios sau tikslą turėti šalia vyrą, niekina patį brangiausią turtą – asmenybę, joms duotą Dievo. O paniekinta asmenybė jau daro nusikaltimą niekindama kitą asmenybę, pavyzdžiui, negimusį kūdikį, kurį nužudė nesvetingose motinos įsčiose – norėdama įtikti sau ir aplinkybėms.

Kalbėjau su moterimi, kuri man užsiminė apie tokį gyvenimo susidėjus pliusą, kaip maksimalus pasitenkinimas seksualiniais santykiais. Vis dėlto jos svajonė buvo šeimos jaukumas, vienas vienintelis mylimasis ir mylintis vyriškis bei vaikai. Jai kėlė nemalonų jausmą tai, kad nė vienas iš jos sugyventinių nenorėjo turėti su ja vaikų, nors visi dėl jos „buvo pametę galvą“. Kodėl? Todėl, kad visiems jiems ji buvo tik stiprus laikinas šviesos pliūpsnis. Ji žaidė savo seksualumu. Vyras žaidė su ja.

Vyras, kuris eidamas per gyvenimą ignoruoja tokias sąvokas kaip „ištikimybė“, „atsakomybė“, „meilė“, nustoja būti vyru ir virsta bevaliu patinu. Gyventi susidėjęs dėl seksualinės iškrovos yra ne kas kita kaip vienatvės preliudija. Šiandien labai madinga nuomonė, kad „gyvenimas susimetus“ leidžia nustatyti seksualinį poros suderinamumą. Bet čia vėl gudrybės, pateisinančios egoistinius sugyventinių impulsus. Kaip gali būti nesuderinami tie, kurie nuo pat pradžios sukurti vienas kitam?

Vyras ir moteris sukurti vienas kitam. Mums teko skaityti paskaitas ir medikams. Nuomonė visada viena: seksualinio nesuderinamumo gamtoje nėra! Tokio pobūdžio problemos visada slypi psichiniuose bei dvasiniuose tarpusavio santykių aspektuose.

Žmogus Dievo sukurtas harmoningiems santykiams su savo Kūrėju, su savimi, su supančiu pasauliu ir artimais žmonėmis. Šios harmonijos pažeidimas sukelia netvarkos ir tuštumos jausmą, kuris anksčiau ar vėliau vis viena apims, jeigu neatkursime prarastų santykių su Dievu, pačiu savimi ir žmonėmis.

Ištvirkavimas ir visoks netyrumas tenebūna jūsų net minimi! – konkretūs ir griežti žodžiai, pasakyti apaštalo Pauliaus, atspindintys biblinį požiūrį į tokias šiuolaikinio gyvenimo apraiškas.

Kiekvienas iš mūsų turi įgimtą troškimą mylėti ir būti mylimas. Bet paskui iš kažkur atsiranda nepasitikėjimas savimi, aplinkiniais, pačia sąvoka „meilė“. Ir įvyksta siaubingas pakeitimas:

Vedybos pakeičiamos gyvenimu susidėjus.

Ištikimybė – laikinu naudojimusi vienas kitu.

Meilė – naudos ieškojimu.

Rezultatas? – Nelaimingi likimai.

Išeitis? – Atgaila. Vienam prieš kitą. Prieš Dievą.

Ir jis, mūsų Dievas, būdamas ištikimas ir teisingas, atleis mums mūsų nuodėmes ir apvalys mus nuo visokios neteisybės (1 Jn 1, 9).

Atleis. Apvalys. Tuomet galima pradėti kurti santykius IŠ NAUJO!

IŠ NAUJO! Pati didžiausia klaida toliau daryti tai, kas buvo. Po atgailos jūs – naujas kūrinys, vadinasi, ir santykiai dabar turi klostytis kitaip.